

KĀ RĪKOTIES KRĪZES GADĪJUMĀ, JA DZĪVO ĀRPUS LATVIJAS

SAGLABĀ
ŠO BUKLETU!

AIZSARDZĪBAS
MINISTRIJA

INFORMATĪVO MATERIĀLU IZSTRĀDĀJUSI
LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

UZZINI VAIRĀK MILITĀRO ZIŅU PORTĀLĀ:

SARGS.LV
DROŠI IR ZINĀT!

<https://www.sargs.lv/lv/tema/72stundas>

INFORMĀCIJA SAGATAVOTA SADARBĪBĀ AR
LATVIJAS REPUBLIKAS ĀRLIETU MINISTRIJU,
LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJU,
LATVIJAS DIASPORU VIRSORGANIZĀCIJĀM

KĀ RĪKOTIES KRĪZES SITUĀCIJĀ?

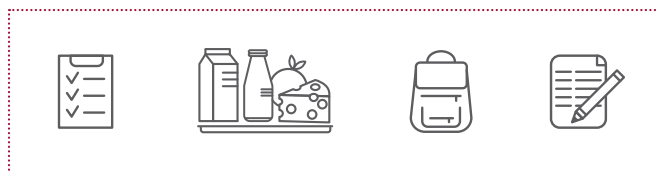
TAVS ATBALSTS IR BŪTISKS LATVIJAS AIZSARDZĪBAI

Latvijas kā valsts pastāvēšanas priekšnoteikums ir visu Latvijas piederīgo atbildīga attieksme pret valsti un tās drošību. Tāpēc valsts aizsardzības garantēšana ir ne vien valsts institūciju pienākums, bet arī katra indivīda atbildība – individuāli vai caur darbību sabiedriskās organizācijās. Latvijas diasporas loma ir ārkārtīgi būtiska valsts drošībai, īpaši militāra apdraudējuma situācijā.

Šī bukleta mērķis ir sagatavot vadlīnijas diasporas rīcībai Latvijas valsts hibridā un militārā apdraudējuma pārvarēšanai.

2020. gadā Aizsardzības ministrija sagatavoja bukletu “Kā rīkoties krīzes gadījumā”, lai veicinātu Latvijas iedzīvotāju individuālo gatavību dažādām krīzes situācijām (www.sargs.lv/lv/tema/72stundas). Reaģējot uz mūsdienu drošības izaicinājumiem, līdzīgi informatīvie materiāli ir sagatavoti arī citās valstīs, tādēļ aicinām iepazīties gan ar Latvijas, gan ar savas mītnes zemes sagatavotiem materiāliem par rīcību krīzes situācijās.

Bukleta simbols ir starptautiski atzītais standarts “72 stundas”. Šis ir periods, kura laikā katram iedzīvotājam būtu jāspēj parūpēties pašam par sevi, tādējādi ļaujot atbildīgajiem dienestiem krīzes pirmajās dienās sniegt palīdzību tur, kur tā visvairāk nepieciešama.

KĀ UZZINĀT, KAS NOTIEK LATVIJĀ?

Hibrīdā un militārā apdraudējuma gadījumā seko Latvijas Republikas un NATO/ES valstu oficiālajiem saziņas līdzekļiem.

Seko informācijai Latvijas atbildīgo dienestu sociālajos tīklos un mājaslapās: www.mk.gov.lv; www.mod.gov.lv; www.mil.lv; www.sargs.lv; www.mfa.gov.lv

Meklē informāciju uzticamos informācijas kanālos par situāciju Latvijā un pasaulē: piemēram, Latvijas sabiedriskajos medijos www.lsm.lv; Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” www.lv.lv.

Sociālajos tīklos meklē adresātus ar šādiem lietotāJVārdiem:

@aizsardzibasministrija
www.facebook.com/aizsardzibasministrija;
@latvijasarreja
www.facebook.com/latvijasarreja;
@latvianfirefighters
www.facebook.com/latvianfirefighters;
@Valsts.policija
www.facebook.com/Valsts.policija;
@lekslietas
www.facebook.com/lekslietas;
@VeselibasMinistrija
www.facebook.com/VeselibasMinistrija;
@NMPdienests
www.facebook.com/NMPdienests;
@arrietuministrija
www.facebook.com/arrietuministrija;
@LSMportals
www.facebook.com/LSMportals

@aizsardzibasmin
<https://twitter.com/aizsardzibasmin>;
@latvijasarreja
<https://twitter.com/latvijasarreja>;
@ugunsdzeseji
<https://twitter.com/ugunsdzeseji>;
@Valsts_policija
https://twitter.com/Valsts_policija;
@leM_gov_lv
https://twitter.com/leM_gov_lv;
@veselibasmin
<https://twitter.com/veselibasmin>;
@NMPdienests
<https://twitter.com/NMPdienests>;
@arlietas
<https://twitter.com/arlietas>;
@lsm_lv
https://twitter.com/lsm_lv

Pārbaudi informāciju Latvijas diasporas virsorganizāciju tīmekļvietnēs: www.PBLA.lv; www.alausa.org; www.ela.lv; www.laaj.org.au; www.inak.net

Seko diasporas medijiem: portāli www.latviesi.com; www.baltic-ireland.ie; laikraksts “Brīvā Latvija” www.brivalatvija.lv; laikraksts “Latvietis” www.laikraksts.com; laikraksts “Latvija Amerikā” www.facebook.com/Latvija.Amerika

KĀ UZZINĀT, KAS NOTIEK LATVIJĀ?

Jau tagad, negaidot apdraudējuma situāciju, seko kādam no uzticamajiem Latvijas medijiem, tai skaitā Latvijas Televīzijai un Latvijas Radio Latvijas sabiedriskajos medijos www.lsm.lv. To viegli darīt Tev ērtā platformā - piemēram, mājaslapā, Facebook vai Twitter.

Neaizmirsti, ka Latvijas mediji piedāvā arī plašu raidierakstu (podkāstu) izvēli, ko viegli izmantot Tavā telefonā.

Īpaši krīzes gadījumā vērts sekot arī valdības informācijai tieši:

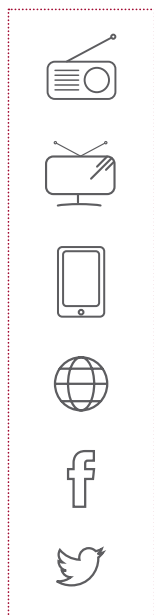
@Brivibas36 <https://twitter.com/Brivibas36> un
@valdibasmaja www.facebook.com/valdibasmaja

DEZINFORMĀCIJAS RISKI

Cīņa pret dezinformāciju ir kopīgs darbs un to vari atbalstīt šādi:

- 1 Pārbaudi informāciju, pirms dalīties ar citiem, un neizplati nepārbaudītas ziņas.
- 2 Iespēju robežās saziņā izplati tikai patiesu informāciju par notikumiem Latvijā un palīdzi cīnīties ar dezinformāciju.
- 3 Ja uzzini, ka zinātniskajās konferencēs, domnīcās vai sabiedriskos pasākumos publiski tiek izplatīta dezinformācija par Latviju (piemēram, tiek sagrozīta Latvijas vēsture), informē Latvijas Republikas vēstniecību.
- 4 Iesaisties un iespēju robežās pretdarbojies nepatiesas informācijas izplatīšanai par Latviju, diskutējot un atspēkojot dezinformāciju.

Lai iegūtu patiesu un papildinošu informāciju par Latvijā notiekošo no avotiem, kas nav Latvijas Republikas oficiālie informācijas kanāli, svarīgi pievērst uzmanību vairākām lietām:

- Vai medijs vai informācijas sniedzējs ir jau zināms / šķiet uzticams?
- Vai saturam ir norādīts autors?
- Vai ziņa ir pārpublicējums?
- Vai ir norādīti informācijas avoti (atsauces uz ziņu aģentūrām, tīmekļvietnēm, pētījumiem, u.c.)?
- Vai tā pati informācija ir atrodamā arī citās ziņu vietnēs, kurām uzticies?
- Vai ziņa ir aktuāla? Kāds ir informācijas datums?
- Vai ziņas virsraksts / sižeta pieteikums izceļ ziņas galveno būtību?
- Vai vizuālais materiāls (fotoattēli, video) attiecas uz ziņas notikumiem, datumiem un vietām?
- Vai ziņa nav reklāmraksts / apmaksāts komentārs?
- Vai ziņā nodrošināts līdzvērtīgs iesaistīto pušu viedokļu balanss?
- Vai ziņā izmantoti fakti vai arī materiālā dominē emocionāli argumenti?
- Vai ziņā tiek lietoti tendenciozi personu / notikumu apzīmējumi?
- Kāds varētu būt ziņas radīšanas iemesls?

Iespēju robežās sniedz atbalstu diasporas medijiem un nevalstiskajām organizācijām patiesu ziņu izplatīšanā.

MILITĀRĀ APDRAUDĒJUMA PĀRVARĒŠANA

Ja Latviju apdraud ārējais ienaidnieks, Ministru kabinets izsludina izņēmuma stāvokli, armija un atbildīgie dienesti īsteno aizsardzības pasākumus. Arī atrodoties ārpus Latvijas, Tu vari sniegt atbalstu valsts aizsardzībai!

DIASPORAS RĪCĪBA

- 1 **Aizstāvēt valsts neatkarību, brīvību un demokrātisko valsts iekārtu.**
- 2 **Atbalstīt valsts aizsardzību un pretošanās kustību:**
 - ja esi zemessargs vai rezerves karavīrs vai esi saņēmis mobilizācijas pavēsti, tad piesakies Latvijas Republikas vēstniecībā mitnes zemē, lai pievienotos Nacionālo bruņoto spēku vienībām Latvijā;
 - kā brīvprātīgais pievienojies Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem vai pretošanās kustībai, vai Latvijas iestādēm ārvalstīs, lai nodrošinātu valsts funkciju nepārtrauktību;
 - sniedz atbalstu un ziedo valsts aizsardzībai un pretošanās kustībai.
- 3 **Atbalstīt Latviju starptautiski:**

Palīdzi Latvijas valstspiederīgajiem, kuri tobrīd cīnās Latvijā un, iespējams, nevar tik brīvi kontaktēties ar starptautisko sabiedrību:

 - visos veidos un visos saziņas kanālos/platformās informē par to, kas notiek Latvijā, izplati tālāk patiesu informāciju un palīdzi cīnīties ar dezinformāciju;
 - atbalsti likumīgi pieteiktus protestus un boikotus ārvalstīs, kas vērsti pret agresora valsts rīcību, aicinot starptautisko sabiedrību iesaistīties;
 - aktivizē visas sev zināmās formālās un neformālās diasporas un sadraudzības organizācijas starptautiskās sabiedrības nekavējošam atbalstam Latvijas aizsardzībai.

MILITĀRĀ APDRAUDĒJUMA PĀRVARĒŠANA

- 4 **Atbalsti valsts funkciju nepārtrauktības nodrošināšanu**, sniedzot atbalstu Latvijas iestāžu pārstāvjiem valsts funkciju īstenošanai, un atbalsti vēstniecību darbu.
- 5 **Nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu Latvijas valsts-piederīgajiem ārvalstīs.**
- 6 **Nesadarbojies ar agresorvalsti vai okupācijas varu:**
 - nepiedalies nelikumīgās vēlēšanās, referendumos vai tautas nobalsošanās;
 - nepiedalies agresorvalsts organizētos publiskos pasākumos ārvalstīs;
 - norobežojies no viņu lēmumiem un darbībām, neievēro agresorvalsts vai okupācijas varas izdotus likumus, atsakies dienēt vai strādāt to labā vai jebkādā veida sniegt atbalstu utt.

LATVIJA TIKS AIZSARGĀTA!
JEBKĀDA INFORMĀCIJA PAR PADOŠANOS VAI
NEPRETOŠANOS IR VILTUS ZIŅAS!

KOPĀ AR NATO UN ES SABIEDROTAJIEM
MĒS AIZSARGĀSIM LATVIJU!

MILITĀRĀ APDRAUDĒJUMA PĀRVARĒŠANA

Ja dzīvo ārvalstīs, bet krīzes vai militāra apdraudējuma gadījumā Latvijā nolem atgriezties Latvijā:

- Seko līdzi sadaļai **Brīdinājumi ceļotājiem** Ārlietu ministrijas mājaslapā;
- Sazinies ar Latvijas diplomātisko/konsulāro pārstāvniecību vai Ārlietu ministrijas 24/7 dežurantu pa mobilo tālruni ārkārtas situācijā **+371 26337711** vai e-pastu: palidziba@mfa.gov.lv;
- Viedtālrunī lejupielādē Ārlietu ministrijas lietotni “**Ceļo droši!**”;
- Seko Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta Facebook kontam: www.facebook.com/celodrosi

Ja dzīvo agresorvalstī vai to atbalstošā valstī, izvērtē iespējamos riskus, ko aktīvs atbalsts Latvijai var radīt Tavai personiskajai drošībai, un izvēlies atbilstošākos rīcības veidus.

Daudz efektīvāk atbalstu Latvijai vari sniegt, iesaistoties formālo un neformālo Latvijas diasporas organizāciju darbībā ārvalstīs vai atbalstot to aktīvistus.

Diasporas virsorganizācijas (Pasaules Brīvo latviešu apvienība, Eiropas Latviešu apvienība un tās dalīborganizācijas) ir Latvijas partneri informācijas aprītei un atbalsta koordinēšanai no ārvalstīm krīzes situācijās.

UZZINI VAIRĀK MILITĀRO ZIŅU PORTĀLĀ:

SARGS.LV

DROŠI IR ZINĀT!

<https://www.sargs.lv/lv/tema/72stundas>

LATVIJAS REPUBLIKAS ĀRLIETU MINISTRIJA:

Adrese: K.Valdemāra iela 3, Rīga LV-1395
Telefons: +371 67 016 201
Fakss: +371 67 828 121
E-pasts: mfa.cha@mfa.gov.lv
Mājas lapa: www.mfa.gov.lv

KONSULĀRAIS DEPARTAMENTS:

Adrese: Elizabetes iela 57, Rīga LV-1050
Telefons: 8000 5905
bezmaksas informatīvais tālrunis (darba dienās no 8.30 līdz 17.00, pusdienas pārtraukums no 13.00 līdz 13.30)
+371 67 015 905
zvaniem no ārvalstīm (darba dienās no 8.30 līdz 17.00, pusdienas pārtraukums no 13.00 līdz 13.30)
+371 26 33 77 11
diennakts dežūrtālrunis ārkārtas situācijās ārzemēs: nāves gadījumi, smagas saslimšanas, katastrofas utml.
Fakss: +371 67 828 274
E-pasts: mfa.cdep@mfa.gov.lv
